

На основу члана 80. тачка 5) Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон), члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК
О УСЛОВИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОНТРОЛЕ ПЛОДНОСТИ
ОБРАДИВОГ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА
(Објављено у „Службеном гласнику РС”, број 115/20 од
11. септембра 2020. године)

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови које треба да испуни привредно друштво или друго правно лице у погледу техничких и стручних капацитета за вршење контроле плодности.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) *контрола плодности обрадивог пољопривредног земљишта* (у даљем тексту: контрола плодности) јесу стручни послови који обухватају: узорковање земљишта за одређивање основних параметара плодности земљишта, узорковање земљишта за одређивање допунских параметара плодности земљишта, лабораторијске анализе основних, односно допунских параметара плодности земљишта и давање препорука којима се утврђује плодност пољопривредног земљишта ради обезбеђења правилне и рационалне употребе средстава за исхрану биљака и оплемењивача земљишта прописаних законом којим се уређују средства за исхрану биља и оплемењивачи земљишта, као и примену адекватних агротехничких и мелиоративних мера, са циљем заштите и очувања физичких, хемијских и биолошких својстава пољопривредног земљишта од прве до пете катастарске класе и постизање оптималних приноса гајених биљних култура уз очување животне средине;

2) *овлашћена организација за одређивање основних параметара плодности земљишта* јесте привредно друштво и друго правно лице: високошколска образовна установа у области пољопривреде и институт у области пољопривреде које је регистровано за обављање одговарајуће делатности, овлашћено од стране министарства надлежног за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство) и које испуњава услове прописане законом којим се уређује пољопривредно земљиште и овим правилником за одређивање основних параметара плодности земљишта, давање препоруке према добијеним резултатима основних параметара плодности и по потреби узорковања земљишта за одређивање основних параметара плодности земљишта;

3) *овлашћена организација за одређивање допунских параметара плодности земљишта* јесте организација из тачке 2) овог члана која је регистрована за обављање одговарајуће делатности, овлашћена од стране Министарства и која испуњава услове прописане законом којим се уређује пољопривредно земљиште и овим правилником за обављање и допунских параметара плодности земљишта, давање препоруке према добијеним резултатима допунских параметара плодности и узорковање земљишта за одређивање допунских параметара плодности земљишта;

4) *референтна организација* јесте организација из тачке 3) овог члана која је регистрована за обављање одговарајуће делатности, овлашћена од стране Министарства и испуњава услове прописане законом којим се уређује пољопривредно земљиште и овим правилником за:

(1) проверу резултата лабораторијских анализа узорка насталих у раду организације из тач. 2) и 3) овог члана,

(2) давање стручног мишљења о исправности проверених резултата, осим за проверу својих резултата лабораторијских анализа,

(3) послове трансфера знања према потребама овлашћених организација за одређивање основних и допунских параметара плодности земљишта;

5) *узорковање земљишта за одређивање основних параметара плодности земљишта* јесте теренско узимање просечног узорка пољопривредног земљишта са катастарске пољопривредне парцеле, односно производне парцеле праћено писменим подацима о узорковању од стране овлашћене организације за одређивање основних параметара плодности земљишта, власника или корисника земљишта;

6) *узорковање земљишта за одређивање допунских параметара плодности земљишта* јесте теренско узимање узорка пољопривредног земљишта са катастарске пољопривредне парцеле, односно производне парцеле праћено писменим подацима о узорковању од стране овлашћене организације за одређивање допунских параметара плодности земљишта;

7) *основни параметри плодности земљишта* утврђују се лабораторијском анализом пољопривредног земљишта, и то су: реакција земљишта (вредност рН) - активна и супституциона киселост, влажност земљишта, садржај слободног калцијум карбоната, садржај органске материје (садржај хумуса), садржај укупног азота (N), садржај лакоприступачног фосфора у облику P_2O_5 и садржај лакоприступачног калијума у облику K_2O . Изузетно садржај укупног азота (N) може да буде утврђен без спровођења лабораторијске анализе, и то рачунским путем из садржаја органске материје (садржаја хумуса);

8) *допунски параметри плодности земљишта* јесу параметри чије је одређивање резултата у складу са правилима струке потребно за издавање препоруке за производњу гајене биљне врсте са специфичним захтевима, подизање вишегодишњих засада, земљиште намењено за органску производњу и који су утврђени лабораторијском анализом пољопривредног земљишта осталих:

(1) водно физичких карактеристика пољопривредног земљишта, и то су: механички састав земљишта за сваки механички елемент, специфична маса земљишта (густина чврсте фазе земљишта), запреминска маса земљишта (густина сувог земљишта), водопропустљивост земљишта, укупна порозност

земљишта, стабилност макроагрегата и микроагрегата, ретенције воде (-33 kPa, -625 kPa и -1500 kPa), и др,

(2) хемијских карактеристика пољопривредног земљишта, и то: хидролитичке киселости земљишта, садржаја минералног азота, суме адсорбованих базних катјона, садржаја укупног и органског угљеника и др,

(3) биолошких карактеристика пољопривредног земљишта, и то: укупног броја микроорганизама у земљишту, броја гљивица у земљишту, броја азотобактера у земљишту, броја амонификатора у земљишту и др;

9) *препорука* јесте писано упутство стручног лица из члана 8. овог правилника о потреби гајене биљне врсте за средствима за исхрану биљака и примени агротехничких и мелиоративних мера, сачињена према добијеним резултатима основних, односно допунских параметара плодности земљишта и изражено у потребној количини активне материје хранива, количини средстава за исхрану биљака и количини оплемењивача земљишта која се примењује по јединици површине;

10) *производна парцела* јесте целина земљишта коју репрезентује један просечан узорак земљишта и коју карактеришу:

(1) хомогеност земљишта у погледу типа и механичког састава земљишта,

(2) иста или слична конфигурација терена,

(3) иста претходна обрада земљишта и примена средстава за исхрану биљака и оплемењивача земљишта у неколико претходних година,

(4) иста врста гајене културе: стрна жита, просолика жита, индустријско биље, крмно биље, поврће, воћарско биље, винова лоза, ароматично биље, зачинско биље, лековито биље и друге врсте гајених култура.

Члан 3.

Овлашћена организација за одређивање основних параметара плодности земљишта, односно за одређивање допунских параметара плодности земљишта, као и референтна организација испуњава услове у погледу техничких капацитета ако:

1) располаже одговарајућим радним простором са функционално одвојеним просторијама и има одговарајућу техничку опремљеност у складу са захтевима акредитације за методе испитивања за извођење основних параметара плодности земљишта, односно у складу са захтевима акредитације за најмање једну методу испитивања за извођење допунских параметара плодности земљишта и има сертификат о акредитацији лабораторије издат од стране Акредитационог тела Србије (у даљем тексту: АТЦ) у складу са захтевима важећег стандарда SRPS ISO/IEC 17025: Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање, за предмет испитивања: земљиште;

2) је регистрована у Агенцији за привредне регистре или у судском регистру за обављање осталих стручних, научних и техничких делатности, истраживање и експериментални развој у биотехнологији, истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама, консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем, техничко испитивање и анализе или услужне делатности у гајењу усева и засада.

Члан 4.

Простор за обављање послова давања препорука од стране овлашћене организације за одређивање основних параметара плодности земљишта, односно за одређивање допунских параметара плодности земљишта састоји се од функционално одвојене просторије са радним столом и потребном рачунарском опремом за вођење електронске евиденције у књизи поља, односно у централној дигиталној апликацији Министарства - Управе за пољопривредно земљиште у коју овлашћене организације уносе податке о извршеним узорковањима, резултатима лабораторијских анализа, односно резултатима садржаја укупног азота утврђеног рачунским путем из садржаја органске материје (садржаја хумуса), подацима о текстурној класи земљишта и коришћеној класификацији за одређивање текстурне класе и датим препорукама, као и са делом за чување документације о извршеним узорковањима и датим препорукама смештајног капацитета за најмање пет година рада на овом поступку.

Члан 5.

Овлашћена организација за одређивање основних параметара плодности земљишта испуњава услов у погледу акредитације ако је акредитована за методе испитивања за извођење основних параметара плодности земљишта и има сертификат о акредитацији лабораторије издат од стране АТС у складу са захтевима важећег стандарда SRPS ISO/IEC 17025 Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање, за предмет испитивања: земљиште.

Овлашћена организација за одређивање допунских параметара плодности земљишта испуњава услов у погледу акредитације ако је, поред акредитације из става 1. овог члана, акредитована за методе испитивања за извођење најмање једног допунског параметра плодности земљишта, за узорковање земљишта за одређивање допунских параметара плодности земљишта и има сертификат о акредитацији лабораторије издат од стране атс у складу са захтевима важећег стандарда SRPS ISO/IEC 17025 Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање, за предмет испитивања: земљиште.

Члан 6.

Овлашћена организација за одређивање основних параметара плодности земљишта за обављање послова одређивања основних параметара плодности земљишта испуњава услов у погледу стручних капацитета ако има најмање:

- 1) једно запослено лице са стеченим високим образовањем у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, мастер струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из стручне области биотехничке науке - одсек мелиорација земљишта или одсек биљна производња или из научне области хемијске науке или из стручне области инжењерство заштите животне средине или из стручне области технолошко инжењерство - одсек биохемијско инжењерство и биотехнологија

или одсек хемијско инжењерство, са најмање три године радног искуства на пословима лабораторијских испитивања, као и једно запослено лице са завршеном средњом стручном школом у четворогодишњем трајању пољопривредног или хемијског смера (пољопривредни техничар или хемијски лаборант) или гимназијом природног смера; или

2) два запослена лица са стеченим високим образовањем у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, мастер струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из стручне области биотехничке науке - одсек мелиорација земљишта или одсек биљна производња или из научне области хемијске науке или из стручне области инжењерство заштите животне средине или из стручне области технолошко инжењерство - одсек биохемијско инжењерство и биотехнологија или одсек хемијско инжењерство, са најмање три године радног искуства на пословима лабораторијских испитивања.

Члан 7.

Овлашћена организација за одређивање допунских параметара плодности земљишта за обављање послова одређивања допунских параметара плодности земљишта испуњава услове у погледу стручних капацитета ако има најмање:

1) једно запослено лице са стеченим високим образовањем на мастер академским студијама или на магистарским студијама из стручне области биотехничке науке - одсек мелиорација земљишта или одсек биљна производња или из научне области хемијске науке или из стручне области инжењерство заштите животне средине или из стручне области технолошко инжењерство - одсек биохемијско инжењерство и биотехнологија или одсек хемијско инжењерство, са најмање три године радног искуства на пословима лабораторијских испитивања земљишта;

2) једно запослено лице са стеченим високим образовањем у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, мастер струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из стручне области биотехничке науке - одсек мелиорација земљишта или одсек биљна производња или из научне области хемијске науке или из стручне области инжењерство заштите животне средине или из стручне области технолошко инжењерство - одсек биохемијско инжењерство и биотехнологија или одсек хемијско инжењерство, са најмање три године радног искуства на пословима лабораторијских испитивања;

3) једно запослено лице са завршеном средњом стручном школом у четворогодишњем трајању пољопривредног или хемијског смера (пољопривредни техничар или хемијски лаборант) или гимназијом природног смера.

Лице из става 1. тач. 2) и 3) овог члана може да буде исто лице из члана 6. тачка 2) овог правилника.

Члан 8.

Овлашћена организација за одређивање основних параметара плодности земљишта, односно за одређивање допунских параметара плодности земљишта за обављање послова давања препорука испуњава услов у погледу стручних капацитета ако има најмање једно запослено лице са стеченим високим образовањем у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету из стручне области биотехничке науке - одсек мелиорација земљишта или одсек биљна производња или одсек агрохемија или одсек физиологија и исхрана биљака и најмање пет година радног искуства у обављању стручних послова у области пољопривреде.

Члан 9.

Референтна организација испуњава услове у погледу стручних капацитета ако, поред стручних капацитета из чл. 6-8. овог правилника, има најмање три лица запослена на неодређено време са стеченим високим образовањем на докторским студијама у области биотехничке науке у пољопривреди и области заштите животне средине у научном звању и ужом научном дисциплином: физика земљишта, хемија земљишта, биологија земљишта, агрохемија, педологија и друге научне дисциплине у области пољопривреде које се односе на земљиште, које је учествовало у пројектима и програмима научноистраживачког и стручног рада из области мелиорација земљишта или области исхране биљака или области агроекологије у последњих десет година.

Члан 10.

Даном ступања на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о условима за обављање контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта („Службени гласник РС”, број 48/17).

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-22/2020-09
У Београду, 24. августа 2020. године

МИНИСТАР
Бранислав Недимовић

